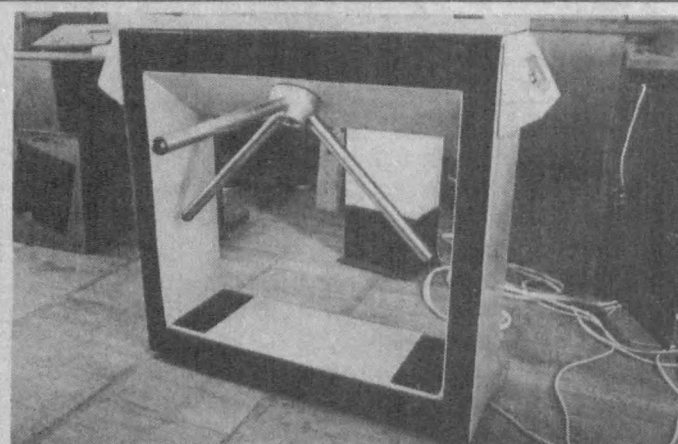
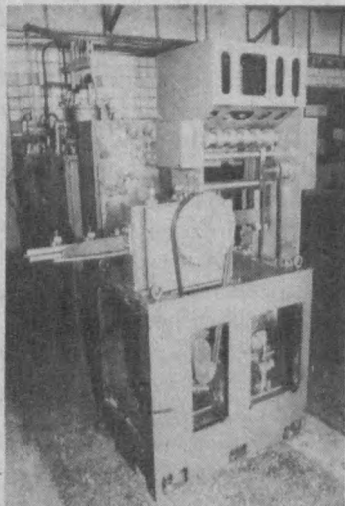

Яқинда республика товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси Ўзбекистон Фанлар академияси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Фан ва техника давлат қўмитаси ҳамда «Ўзбек-қишлоқмаш-холдинг» компанияси билан биргаликда «Фан ва тадбиркорлик ҳамкорлиги» мавзусида кўргазма-семинар бўлиб ўтди. Унда 50 дан ортиқ кичик заводлар, дастгоҳларнинг дастлабки нусхалари кўргазмаси ташкил этилди. Унга яқин дастгоҳлари билан иштирок этган «Академускуна» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Саъдулла Бахромов билан суҳбатлашганимизда у қуйидагиларни гапириб берди:

— Фанда эришилаётган ютуқларимиз тадбиркорлар ёрдамида амалда қўлланилиши ва ҳаётга тadbirkorlik этилиши жуда кўп ижобий натижаларни бермоқда, Мисол учун бизнинг бирлашмада яратилган ўндан зиёд дастгоҳлар ҳозирги кунда республикамизнинг вилоят ва туманларидаги ҳўжаликларда синаб қўрилмоқда. Масалан, ёғ сиқиб чиқарувчи универсал заводни олиб қўрайлик. Бу кичик заводда 2 та ишчи ишлайди. Бир сутка давомида 10 тонна

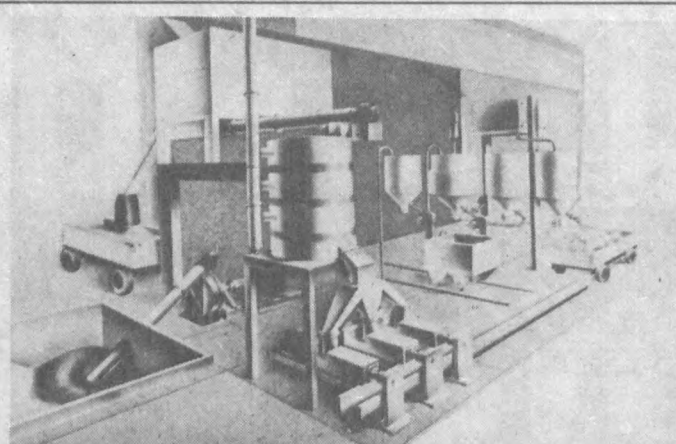

АНЖУМАНЛАР ФАН ҚўЛИНИ ЧўЗМОҚДА

чигит ҳамда рапс, кунгабоқар, узум, тарвуз, шафтоли, зигир уруғларини янчади ва сермахсул ёғ чиқариб беради. Йил бошидан бунён синаб қўрилган дастгоҳлар ичида мана шу кичик заводимиз қишлоқ ҳўжалик соҳасида жуда кўл келиши исботланди. Шуниси аҳамиятлики, олинган ёғ микдори кўпроқ рапс экинларида эканлиги тасдиқланди. Яна ҳудди шу кичик заводнинг бир суткада 5 тонна экиндан ёғ чиқариш қувватига эга бўлган кичик ҳўжмиси ҳам яқинда яратилган эди. Ҳозир Сирдарё вилоятидаги ҳўжаликларда синаб қўрилган дастгоҳлар ишлатилмоқда.

Яратилган дастгоҳ ихчамлиги, унумдорлиги, тежамлиги, арзонлиги, пишиқлиги билан тадбиркорлар эътиборини қозониши мумкин. Ўз навбатида тадбиркор ҳам янги дастгоҳни ишлата билиши, бозорда рақобат қила олиши учун янгиликларни ўзида тез жорий этиши лозим.

Уюштирилган фан ва тадбиркорларнинг кўргазма-семинари катта аҳамиятга молик бўлди. Нега десангиз баъзи бир кичик корхоналар раҳбарлари ихчам дастгоҳларнинг борлиги ва уларни қандай ишлатиш технологиялари ҳақида ахборотларга эга эмас. Кўргазма-семинарнинг яна бир аҳамиятли то-

оладиган ускуналари ва бошқа қўллаб турдаги кичик дастгоҳлар, ускуналар тавсия этилди. Уларнинг барчасидан қўллаб тадбиркорлар фойда миннатдор бўлишди. Шу ернинг ўзида қайси дастгоҳ қайси тадбиркорни, ишбилармонни қизиқтириши, уларнинг фикр-мулоҳазалари афзолига ўрганилди.

Гулзода МАМБЕТОВА.
СУРАТЛАРДА: юқорида «Академускуна» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасида яратилган автоматлаштирилган автомобиллар тўхташ жойига ўрнатилган ускуна «Турникет» деб номланади. Ёғ сиқиб чиқарувчи универсал заводи ҳам шу бирлашмада тайёрланган. (Пастда) «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси мутасаддилари томонидан яратилган «Пайвандлаш электродлари ишлаб чиқарувчи цех», «Тошнинг қайта ишловчи дастгоҳ», «Ўзбекистон» мева-чеваалари кутритадиган электр шкафи.

А. Саитова олган сураатлар.

Юртимизга қадам ранжида қилаётган хорижликлар халқ амалий санъати иходкорлари асарлари билан қизиқиши табиий. Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган мусавирларнинг ижоди эса нафақат юртимизда, балки бутун жаҳон бўйлаб кезмоқда десак янглишмаймиз. Бунга «Мусавир» халқ амалий санъати фирмаси бош директори ўринбосари Қобилжон Қорабоев билан суҳбатда ишонч ҳосил қилдик.

Халқ хўнамандчилиги

ЁҒОЧГА ЖОН АТО ЭТИБ

— Фирмамиз авваллари ҳам фаолият кўрсатиб келган, Лекин бозор иқтисодиёти шароитида замон талабига қараб иш тўтишга, халқ хўнамандчилиги борасида фаолият кўрсатганларни қўллаб-қувватлашга жазм этдик. Ва 1990 йилдан «Мусавир» фирмамиз фаолият кўрсата бошлади. Фирманинг ўз олдида қўйган мақсади халқ хўнамандчилигини тиклаш ва ривож топтиришдан иборат эди. Мана шу эзу мақсадимиз туфайли бугунги кунда 300 га яқин халқ амалий санъати билан шуғулланувчи усталар билан ишлаймиз. Бизнинг ишимизга машхур ёғоч ўймаkori Ортик Файзуллаев яқиндан ёрдам бермоқда. У кишининг 100 дан ортиқ шоғирди республикамизнинг турли вилоятларида хизмат қилишмоқда.

Бундан ташқари Самарқанд, Ўргут, Бухоро, Қашқадарёнинг Чирчиқ туманида, Қўқонда, Андижонда жуда маҳоратли усталаримиз борки, улар ўша жойнинг ўзида ихтидорли болаларга хўнар ўргатиб, халқ амалий санъатини ривож топтириш учун бор маҳоратларини ишга солишмоқда.

— Хом ашё таъминоти масаласининг қандай ҳал этилган?

— Бу борада усталар маҳоратига амал қилиб асосан ҳудудимизда етишадиган маҳсулотлардан фойдаланамиз. Масалан, ёғоч ўймакорлигини ривож этган ҳўнархонани ишлатиш.

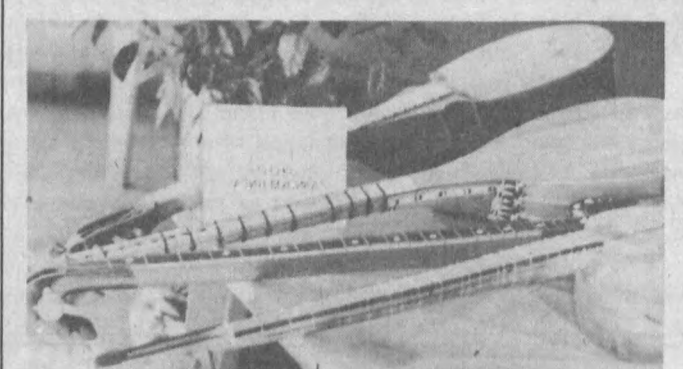
— Фирманинг келгусидаги режалари ҳақида ҳам тўхталсангиз.

— Олдимизга қўйилган режалар жуда кўп. Энг эзу мақсадимиз бутун жаҳон бўйлаб ўзбекистонлик мусавирлар нимага қодир эканлигини амалий иш фаолиятимизда кўрсатишдир. Шунинг учун ҳам мана яқинда Германияда кўргазмада энг маҳоратли чарм миниаторалари усталари асарлари намойиш этилди. Яқин кўнлар ичида эса Японияда ҳам ана шундай кўргазмага ҳўзирлик қўраймиз. У ерга бутун жаҳон мусавирлари ўз ижодлари билан ташриф буюришади.

— Тайёр маҳсулотлар бироқ жойда сотиладими?

— Ҳа, Расомлар уршмасининг бадий салоида «Мусавир» номли махсус дўконида бор. Асосий тайёр маҳсулотлар ўша ерда сотилади. Мавжуд меҳмонхоналарда эса дўкониинг шохобчалари ҳам бор. Ўша ерларга ҳам тайёр маҳсулотлар жўнатиб турилади.

Гули АБДУЛЛАЕВА

«Осиё мусиқа» масъулияти чекланган жамият томонидан чиқарилган халқ чолгу асбоблари фақат юртимиздагина эмас, балки хорижлик мусиқашуносларнинг ҳам эътиборини тортимоқда. Айниқса, афгон рубоби, дўтор ва торга бўлган талаб тобора ортмоқда.

СУРАТДА: шу жамиятда ишлаб чиқарилган халқ чолгу асбобларини намуна.

Рашид Галиев олган сураат.

РАҚОБАТБАРДОШ МАХСУЛОТЛАР РАНГИ ЎЧМАС «ХОНАТЛАС»

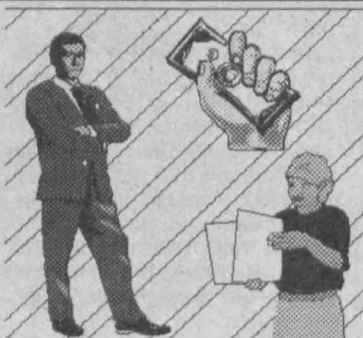
Мукаддас АБДУКАРИМОВА,
Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти
юқори молекулали кимёвий бирикмалар кафедраси
доценти:

— Хонатласнинг ранглари жилавасини сақлаган ҳолда, уларни кўп марта ювишга чидамли қилиш ва ранг, нурбардошлигини ошириш жуда муҳим масалалар. Биздан олдин бу муаммо устида ишлаган олимлар томонидан хонатласни бўяшда ишлатилган бевосита асосли ва кислотали бўёвчи моддалар рангини мустаҳкамлашнинг турли усуллари таклиф қилинган. Бу усулларнинг камчилиги шундан иборатки, улар универсал эмас ҳамда ранг мустаҳкамлаш жараёнида кўпчилик бўёвчи моддаларнинг ранг-тўси бутунлай ўзгариб кетади.

Бу ишда фаол бўёвчи моддалар ёрдамида хонатласнинг 8 рангини ҳосил қилиш технологик шароитини яратиш бўйича ижобий натижага эришилди. Фаол бўёвчи моддалар ипак толасига мустаҳкам боғланади, лекин юқоридаги синф бўёвчиларига нисбатан эритмадан толага ўтувчанлиги анча сустир.

Муаммо фаол бўёвчини эритмадан толага тўлароқ ўтиши, қисқа вақт давомида унинг ковалентлиги киришиб фаол марказларига ковалент боғланишини таъминладиган шароит яратиш бўлди. Бунинг учун биз тадқиқотлар олиб бордик ва натижада хонатлас танда ипларини мустаҳкам бўйш технологиясини яратдик.

Бу технологияни яратишда биз ота-боболаримиз жуда қадимдан, авлоддан авлодга узатиб келган технологик тажрибани назарда тутиб, амалда қўладик. Янги технология қисқа вақт ичида ипакчилик саноатида ишлаб чиқаришга жорий этилади. «Буюк Ипак йўли»да ҳам мана шундай сифатли, рақобатбардош ипак матолар билан савдо қилинган.

СОЛИҚ давлатнинг қорхона ва ташкилотлардан ҳамда аҳолидан ундирайдиган пул таъаблағларидир. Солиқлар миллий даромадни иқтисодий ва ижтимоий тараққиёт вазифаларига мубодиф тақсимлаш ва қайта тақсимлашни таъминловчи молия мурвати-нинг муҳим воситаларидан биридир.

Корхона ва ташкилотлар фойдасидан ундириладиган даромад солиқлари ва аҳоли даромадларидан ундириладиган солиқлар мавжуд бўлиб, асосий ўринни биринчи гуруҳ солиқлари эгаллайди.

Бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан солиқлар сисбати қайта қурилиб, юқори даромадлардан ундириладиган солиқларнинг ҳиссаси сезиларли ортмоқда.

СОЛИҚ НОРМАСИ — солиқ объектининг муайян бириклагига нисбатан ундириладиган солиқ микдори бўлиб, у пул суммаси микдорида ундирилади. У икки усулда белгиланади: катъий ва прогрессив.

Иқтисодий билимлар сиртки мактаби

СОЛИҚ

Катъий нормалар — солиқ объекти микдорида нисбатан ўзгармайдиган нормалардир. Прогрессив нормалар — солиқ объекти микдорида қараб ортиб борувчи нормалар.

Солиқ меъёри шароитга қараб ўзгариб боради: акс ҳолда у ўзининг пул ундиришдан ёки даромад топиши рағбатлантиришдан иборат бўлган вазифасини бажармай қўяди. Агар со-

лиқ нормаси фойда паст бўлса, давлат бюджетини даромад билан тўлдириш қийин бўлади, аксинча, фойда юқори бўлса, бюджетга пул кўп тушади. Лекин солиқ субъекти даромад топишга қамроқ интилади. Чун-

ки даромад кўп бўлгани билан унинг катта қисми солиқ тариқасида олиб қўйилади ва унга даромад кам қолади. Оширилган солиқ меъёри солиқ тўловчи даромадини камайтириб, унга ишлаб чиқаришни ўстириш учун инвестицияга имкон бермайди, шунингдек уни ўз даромадини яшириб, солиқдан бўйин товлашга ундайди. Солиқ меъёри давлат учун ҳам,

фуқаролар учун ҳам қулай бўлиши керак. Шундагина у иқтисодий ўсишни рағбатлантиради ҳамда бюджетга пулни-ниг бир маромада келиб туришини таъминлайди.

СОЛИҚ ИМТИЁЗЛАРИ — солиқ тўловчиларга давлат томонидан берилган энгилликлар, солиқлар микдорини камайтириш, тўлаш шартини энгиллаштириш ёки солиқдан тўла озод қилишдан иборат.

Солиқ имтиёзлари давлат қўлида бозор иқтисодиётини тартибга солишга хизмат қилади. Улар орқали иқтисодий фаолиятнинг маълум турлари рағбатлантирилади, жамиятда ижтимоий мувоzanат таъминланади. Шароитга қараб солиқ имтиёзлари қайта қўриб турилади. Айрим имтиёзлар бекор қилинса, янгилари жорий этилади.

Шайхонтохур туманидаги қўллаб маҳаллаларнинг гузарларида хусусий новвойхоналар қурилиб, улар аҳолини иссиқ нон билан таъминламоқда. Ҳудди шундай новвойхона яқинда «Камолон» маҳалласида ҳам ишга тушди.

СУРАТДА: дастурхонга — иссиқ нон.

Рустам Шарипов олган сураат.

ТАПАБГА БИНОАН

Авваллари пластинкалар ишлаб чиқаришга ихтисослашган овоз ёзиш студияси бугунги кунга келиб турли хил соҳаларни ўз ичига қамраб олган корхонага айланди.

Ҳозирда у «Шарк таронаси» номида иш юритиб, таркибида тўртта кичик корхона мавжуд. «Қаптар» кичик корхонаси қишлоқ ҳўжалиги машиналари ва бошқа турдаги автомобиллар учун махсус деталлар ишлаб чиқариш билан шуғулланса, «Фалаба» кичик корхонаси эса ноширчилик ва матбаачилик билан машғул. «Меъмор» ки-

чик корхонаси ҳам ўзига хос цехга эга бўлиб, у ерда ёғочдан турли эшик-ромлар, дарвозалар тайёрланади. «Орзу» кичик корхонаси эса пластмасса қолдиқларидан ишчиларга қопқоқлар, аккумулятор учун зарур бўлган қисмлар ишлаб чиқаради.

Бизнинг асосий корхонамиз жамоаси эса, — дейди шу корхона ходими Муборак Ҳамидуллаева, — техник кир совулар ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўйган. Ҳозирда бу маҳсулотларимизга талаб ошган. Эндиликда улар микдори-ни кўпайтириш учун ҳаракат қилаёмиз.

БОЗОР ВА ҲАЁТ КЎРКАМ, ХАРИДОРГИР

Тошкент трактор заводининг маданият саройида ўтказилган «Бўш иш ўринлари ва вакант лавозимлар» ярмаркасида ўзбекистон «Ист Баттерфляй» қўшма корхонасида ишлаб чиқарилган ошхона жиҳозлари ҳам намойиш этилди. Кўргазмага қўйилган бир-биридан кўркам, бир-биридан ихчам ошхона жиҳозлари айниқса пўлатдан ишлангани ва устига никель қоплангани — силлиқлиги билан ажралиб турибди. Манти қозон, ўнлаб турда-

ги кастриолкалар, тақсимчалар дарров йиғилганларнинг диққатини тортиди.

— Корхонамизда ишлаб чиқарилган ошхона жиҳозлари, товоқлари бошқа идишларга қараганда экологик тозаллиги, кир бўлмаслиги, зангламаслиги билан ажралиб туради. Нархи шунинг учун ҳам бироз қиммат. Шундай бўлса-да улар харидорғир. Негаки, бу жиҳозлар жаҳон андозалари талабларига ҳам жавоб беради, — деди корхона мутахассиси В. Михайлов.

Зиёд ТООИРОВ.

— Фирмадаги қурувчиларнинг ижтимоий ҳимояси қандай ташкил этилган?

— Бошқаларда бўлгани сингари қурувчилар бизда ҳам барча имтиёзларга эгадирлар. Чунки қонун

«ҲАЁТ» масъулияти чекланган жамият асосан давлат буюртмаси асосида қурилатган йирик қурилиш ишлари билан шуғулланади. Унинг раҳбари Неля Жмурина илгарилари ҳам бир нечта қурилиш ташкилотларида ва трестларда меҳнат қилган.

— Биз давтавал, 1992 йилда иш бошлаганимизда зўрга 10 киши тўпланган эдик, — дейди биз билан суҳбатда у. — Ҳо-

зинг ишчиларимиз сони 35 нафарни ташкил этади. Уларнинг барчаси ўз касбининг устаси, юқори малакали мутахассислардир. Низом асосида иш қўриб аввалига кичик-кичик ташкилотларда қурилиш ва таъмирлаш ишларини бажариб юрдик. Эндиликда, жамоамиз кичик ташкилотларни таъмирлаш билан чекланиб қолмай, йирик қурилишларда ҳам иштирок этишмоқда. Масалан, Республика фонд биржаси-

нинг мухташам биносини қуришда ҳамда «Саёҳат» меҳмонхонасини жорий таъмирлашда иштирок этдик. Шунингдек Миробод туманида хорижий дипломатларнинг фарзандлари учун махсус мактаб қурилишида ҳам қатнашдик.

— Неля Федоровна, таъкидлашларича, сизнинг жамоангиз товар

ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси Юнусобод туман бўлимига биринчилардан бўлиб аъзо бўлибди. Палата сизларга қандай ёрдам кўрсатяпти?

— Аввало, бир ишни бошлаш мушкул. Бошлагандан кейин унинг ривож топиши учун, ҳақиқий тадбиркор бутун ҳаловатидан

кечиб ишлайди. Фирмани-нинг бош директори укам Геннадий Жмурин билан палата тузиш ҳақида чиққан қарорни ўқиб қўриб, жуда хурсанд бўлиб кетдик. Чунки палатадан умидимиз катта. Қайсики, бухгалтерлик, аудитор-консалтинг, юридик маслаҳатлар, солиқ назорати ва ахборот борасида уларга таянса

бўлади. Ҳозирги кунда Юнусобод тумани товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси қошида «Инсоф» аудиторлик фирмаси ишлаб турибди. Бундан ташқари палатанинг ташкил этилишининг афзалликлари фақат маслаҳат олиш эмас, балки катта микдордаги хом ашёларни палата ёрдамида сотиб олиб, уни ўзаро бўлишиб олиш имкониятлари ҳам бор. Шунингдек

энди иш бошлаётган, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга ҳисса қўратганимиз. Ишчиларнинг барчаси кўпқасбли, юқори малакали қурувчилардир. Шунинг учун ҳам улар меҳнатларига яраша ҳақ олади. Утган ойда ўртача ойлик маош 6-8 минг сўмни ташкил этди. Яна ёрдам сифатида бир ойлик йўл чипталари билан ҳам таъминланамиз.

Гулзода АБДУЛЛАКИЗИ.

Жаҳон шахматчиларининг гули — донгдор гроссмейстерлар учрашган сарфасида жаҳоннинг 32-олимпиаданинг биринчи ярами тўғрисида аввал хикоя қилган эдик. Мусобақаларнинг Швейцарияда оғушда ўтказилиши кун сайин курашнинг кескинлашуви сабаб бўлдики, шу боис олимпиаданинг иккинчи қисми ўта мароқли учрашувларга бой бўлди. Дастлабки 7 тур мобайнида пешқадамлар сифидан борган республикамиз терма жамоаси Россия Федерацияси шахматчилари ёнида, яъни саҳнада донга суриш шафига муюссар бўлдилар. Бинобарин, уларнинг сардори жаҳон чемпиони Г. Каспаров вакилларининг ўйинларидан мунтазам оғош бўлиб турди.

Биз мухлисларга барча учрашувлар ҳақида маълумот бериш имкониятига эга эмасмиз. Бинобарин, энг эътиборли воқеалар ҳақида сўз юритамиз.

11-турда вакилларимизнинг 1927 йили Лондонда ўтказилган биринчи олимпиадада голиби ва кейинги кўпгина олимпиадаларда собиқ совет шахматчилари билан рақобатлаша олган Венгрия терма жамоасини 2,5:1,5 ҳисобида мағлуб этиши кўпчилиги учун қутулмаган бўлди. Энг қизиғи, бу мамлакат эркаклар терма жамоасига жаҳонга донга кетган ола-сингил Полгарлар сулоласининг кенжаси 21 ёшли Юдит бошчилиги қиларди. Бу жуда ноёб воқеа ҳисобланади. Юдит Полгар жаҳон таснифига кўра эркак-

лар орасида биринчи ўлиққа қилувчи гроссмейстердир. Мухлисларнинг эсида бўлса, бундан бир неча йил муқаддам ўтказилган матчада у жаҳоннинг ўнинчи чемпиони Борис Спасскийни мағлуб этиб, қандай куч соҳибаси экан-

ларини ишғол қилиб турган вакилларимиз пешқадамлардан бири билан учрашиши турган гап эди. Кўрмага кўра, улар забардаст гроссмейстерлардан иборат украинликларга рўбарў бўлдилар. Тахминлар кўчалар тенг келишидан

Шахмат

САЙДАЛИ ЙЎЛДОШЕВ — ГРОССМЕЙСТЕР

лигини намойиш қилган эди. Юдит Полгар аёллар билан ўйнаганда олмаси Жужанинг ўрнига аллақонлар маликалик ўрнига эгалларди. Мазкур учрашувда чирчилик гроссмейстер Сергей Загребельний Юдитдек шахматчи билан дурангага эришиб, жамоадостларининг қийинчилигини кўтарди. Иккинчи тахтада донга сурган унинг ҳамшари халқаро уста Сайдали Йўлдошевнинг рақибидек кейинги 40 йил мобайнида озмунча ғалабаларга эришмаган, жаҳон биринчилиги учун бўлган бахсларда даярли мунтазам қатнашиб келган халқаро гроссмейстер Лайош Портиш бўлди. Сайдали бўш келмади, дадил чигалликларга борди, охири енгиб чиқди.

Бу ғалабадан сўнг, янада илгариллаб кетган, аниқроғи мусобақа жадвалидаги 126 мамлакат жамоалари ўртасида 2—6 ўрин-

далолат бериб турарди. Бироқ самарқандлик халқаро уста Шухрат Сафин бетоблиги сабабли янгилиб ўйинни бой бериб қўйди. Натига украинликлар фойдасига 3:1 бўлди. Бу ҳол умумий якунга ҳам ўз таъсирини кўрсатди.

Яқунловчи ўн туртинчи турда жамоамиз Филиппин шахматчиларини 2,5:1,5 ҳисобида енгди.

Сарҳисоб тугаган, 56 имкониятдан 38,5 очко жамгарган Россиялик шахматчилик Олимпиада чемпиони унвонини ўз қўлларига сақлаб қолганликлари маълум бўлди. Кумуш медаллар Украина, бронза медаллари эса АҚШ жамоасига насиб этди. Бизнинг жамоамиз эса 32 очко билан 16—20 ўринларни баҳам кўрди. Буни асло муваффақиятсизлик, деб ҳисоблаш керак эмас. Ахир, 126 мамлакат жамоаларидан нақ 110 тасини орта қолдиришга муваф-

фақ бўлдилар-ку! Ўн тўрт учрашувдан саккизтасини ютиб, тўрттасини бой бердилар ва иккитасида дурангага эришдилар.

Аёллар мусобақасида ҳам муротларимиз 14 баҳасдан олти-тасида голиб чиқиб, тўрттасини бой бердилар ва иккитасида дурангага эришдилар. Жамгарган очколари эллик фойздан ошиб, биринчи йигирмаликдан жой олдилар. Демак, 83 давлатнинг олтидан зиётидан ўзиб кетдилар. Бу ҳам чакки эмас. Энг қувонарлиси шунки, учинчи тахтада ўйнаган республикамиз чемпиони Сайдали Йўлдошев 14 имкониятдан 11 очко (!) жамғариб, халқаро гроссмейстер унвонини ўзига белгиланган талабни уч очко орттириб бахарибди.

Унвон муборак, Сайдали! Ўз тахтасида биринчилигини олган Йўлдошевга олтин медал топирилди. Аёлларимиз орасида ҳам учинчи тахтадаги вакилимизга омад ёр бўлди. Наҳажда Репрун кумуш медал билан тақдирланиб, халқаро шахмат устаси талабини адо этди.

Олимпиада якунланиши арафасида Ереванда халқаро шахмат федерациясининг навбатдаги конгресси ўтказилиб, Қалмиғистон республикаси президенти Қирсан Илмижов яна ФИДЕ президенти этиб сайланди. Келгуси олимпиада яна икки йилдан сўнг Қалмиғистон пойтахти Элиста шаҳрида ўтказилиши маълум қилинди.

Мамажон МУХИДДИНОВ

Кичиктотларимизнинг ҳар томонлама етук, маънавий баркамол бўлиб ўсишларида ўзини машғулотларининг ҳам аҳамияти каттадир.

Равшан Альбеков олган сурат.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ
ВА ЭЪЛОНЛАРШаҳар телефон тармоғи
абонентлари
ДИҚҚАТИГА!

Алоқа иншоотларида режадаги профилактик-таъмирлаш ишлари олиб борилиши муносабати билан 15 октябрдан то 25 октябрга қадар Исломов кўчасининг тор кўчалари билан 1,2,3,4,5,6,7-уйларида, Қодирий кўчасининг тор кўчалари билан 1,2,3,4,5-уйларида, Чилонзор кўчасининг тор кўчалари билан 1,2,4,5-уйларда, Дадашев кўчасида, Й. Аъзамов даҳасидаги 19-31-уйларда, Муқимий кўчасидаги 100, 102, 104, 106, 108-уйларда истиқомат қилувчи 53-АТС абонентларида вақтинчалик алоқа бўлмайдиган.

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

НОХУШ ХАБАРЛАР

Навбатчи хонасидаги телефондан саросимали овоз эшитилди.

Будам беринг, давлат рақами 16—48 КҚС бўлган машинамин ўғирлаб кетишбди.

Жабрланувчининг исми-фамилияси, машина маркаси, ранги ва қай вақтда қаердан ўғирлангани қайд этилган, худлик билан жойлардаги йўл назоратчиларига хабар қилинди. Шубҳа остига олинган барча машиналар бирма-бир тўхтатилиб, текширувдан ўтказилди. Афсуски, шу кунга ва эртасига ҳам ўғирланган машина топилмади. Воқеа содир бўлган жойда биронга из қолдирмаганидан жиноятчилар анча тажрибали эканлиги билиниб турарди.

Орадан икки hafta ўтиб Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармасининг навбатчилиги хонасига яна бир нохуш хабар келди. Унда қайд қилинишича, шахримизнинг Мирзо Улугбек туманига қарашли Хумоюн даҳасида жойлашган маъиший хизмат кўрсатиш биноси олдиндан фуқаро Жўраевич тегишли ВАЗ 21093 русумли давлат рақами П 26—92 ФЕ бўлган автомашина кечки соат ўн саккизларда номаслул шахслар томонидан ҳайдаб кетилган. Дастлабки қидирувлар, кузатувлар натижа бермади. Хеч қандай ашёвий далил қўлга киритилмади. Махсус гуруҳ ҳар иккала жиноий иш юзасидан қидирувни давом эттириётган бир пайтда Шаҳнозхўр туманидаги Октепа даҳасида жойлашган 2-уйнинг олдиндан фуқаро Тенга қарашли давлат рақами 3 07—05 АТ бўлган оқ рангли жигули ҳайдаб қочилганиги ҳақида яна хабар келди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳасидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

ҚОР ЁҒДИ, ИЗ БОСИЛДИ

— Битта янги жигули бор, эгасига пул зарур экан, арзон-гарога сотаман дейпти.

Яқин танишининг бу гапидан Фойибназаровнинг қўлоғи динг бўлди.

— Қўрсак бўладими, — жилмайиб деди у хамроҳига.

— Олдин ширинкомасини берасиз-да.

— Сиздан угина, биздан бугина-да, ука. Ширинкомаси тайёр.

Уша кунлик Чимкент шаҳрида яшовчи Фойибназаровнинг ўн олдинда да янги жигули «канот қоқиб» турарди. Қарангки, машина эгалари ҳам «хотамтой» чиқибди. Пулига тортишиб ўтиришмади. «Суветини» ҳа шундай машинани қўлга киритганидан Фойибназаровнинг хурсандчилигини айтмайсизми. У нега янги жигули «писта» баҳосида сотилаётганидан шубҳаланиб ўтирмади ҳам. Балки гап орасида у «хотамтой» сотувчиларга яна шунча машина бўлса баҳонини дилд хариб қилишини шайма қилиб ҳам қўйди.

Орадан кўп ўтмади. Уша таниш ба-шаралар яна Фойибназаров яшаётган уй дарвозасини қоқибди.

— Буюртмангиз бажарилди, — деб қилишди эшик тағида хаворанг жигулидан тўшган кимсалар.

«Буюртмачи» бир ум халғла то-ди-да, кўз олдида бўлаётган ишларга ишониб-ишонқирамай ўт олган мо-торни учирлимай қолгани учун тойчоқ-дек кишаб турган жигулига ҳайрат билан тикилди.

— Бу қанақа машина... Ахир кеча-гина...

— Узумини енгү боғини суриштир-манг, ака.

Фойибназаров иккинчи бўлиб тур-ди, «бор-ю» дегандек қўл силтди.

— Савдосини келишас, майли ол-ганим бўлсин. Лекин пулига шошил-майсалар.

Бундай дейишдан Фойибназаров-нинг мақсади бошқа эди. У шу дам-даёқ «писта» баҳоси бу машинани биронга харидорга мўйай пулга со-тиб ахшигина даромд қўришини ре-жалаштираётган эди.

Бу сафар ҳам олди-сотида жўн-га битта. Бир ҳафтадан сўнг Фойи-назаров машина эгаларига келиши-ниқ микдордаги пулни қуртдек санаб берди.

— У билан энди савдо-сотиқни бас

қилиш керак. Бўлмаса бу нафси ўп-қўз фойдаси йўлида ишининг па-чавасини чиқариб қўйиши ҳеч гап эмас.

— Ҳар қалай эҳтиёткорлик зарур, — ҳамтовоғининг гапини мақулла-ди шериги. Шундай қилиб Чимкент-та сафар тугади. Қор ёғди, из бо-силди.

ТУНГИ «МЕХМОНЛАР»

Ярим тунда шаҳар кўчаларидан ўқдек учиб бораётган оқ рангли жи-гули айланма йўлга қиқиб олган, йў-налишининг ўзгаришиб, Қибрай то-мон қў тузди.

Ишқилиб уйдаа бўлсин-да.

— Қаёққа борарди, машина ди-дидласа қулқот тўтиб, эшикка кўз ти-киб ёттиларди.

— Аммо узям ўлғудек пулга ў-да. Пул деса ўзини томдан таш-лайди.

— Узимиз-чи, — беўхшов хири-глаб қўли иккинчи. — Узимиз у-дан қолишамизми?

— Бўлди, озгинини юм. — Тўғри-дан келаятган машина чироқларига ишора қилиб деди рулда ўтирган «хайдочини».

— Юракдан хўп берган-да сенга. Чўмчўк пир этса, ичинг шир этади-ни яна ўлжанга бурғутдек чанг со-затувлар натижа бермади. Хеч қан-дай ашёвий далил қўлга киритилма-ди. Махсус гуруҳ ҳар иккала жиноий иш юзасидан қидирувни давом эт-тириётган бир пайтда Шаҳнозхўр туманидаги Октепа даҳасида жойлашган 2-уйнинг олдиндан фуқаро Тенга қарашли давлат рақами 3 07—05 АТ бўлган оқ рангли жигули ҳайдаб қочилганиги ҳақида яна хабар келди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

Эртасига Чилонзорнинг 12-даҳа-сидан 3 36-67 КФ рақамли жигули исиз йўқолди. Демак, шаҳарда уюшган жиноий тўғрў фаолият кўрсатяпти. Агар улар тезда қўлга олинмаса, бунақа қўлгилсиз воқеа-ходисалар давом этаверасди.

тез-тез 38-уй олдида турган ВАЗ 2107 русумли давлат рақами 3 36—67 КФ машинасига қадаларди.

— Айна мудоао. Биз истаган ма-шина мана шу.

— Жим, овозингни ўчир. Девор-да ҳам қулқот бор. Қўрмасанми, анаву киши бизга қараб турибди.

— Қўрқма, эгаси у эмас. Хайдоч-чиси қорачадан келган киши ҳозир машина эшигини қулқотлаб ичкари кириб кетди. Хали-бери чиқадиган қўрқинмайди. Сен бориб секин эшик-ни очавер. Мен атрофга кўз-қулқот бўлиб тураман. Хўштак чалсам таш-лаб қочсан.

Кимсалардан бири қўлидаги сик- — калитни тўғрилаб машина томон йўналди. Кейин бирдан ҳаракати тезлашди. Чақон машина эшигини очиб, кабинага ўтирди. Машинани ўт олдириб симларини чиқариб, тез бир бирига улади. Хозиргина жи-миб турган мотор ўт олиб гурилла-ди. Машина жойидан жилиши бил-лан иккинчи кимса югуриб, ўнг то-мон эшикни очди-да, шеригининг ёнидан жой олди. Машина тўғри йўл бўйлаб ўқдек ўчди.

— Қаерга олиб борамиз?

— Қибрайга юр. Яна ўшанигим-гў? Расмийлаштираман деб тушум-нинг ярмининг ўзига олиб қоляпти-ку.

Жиноят жазосиз қолмайди

МАШИНА ЎҒИРЛАР

лишини қўймайсан-а.

— Ҳа, энди қочган ҳам, қувган ҳам худо дейди-ку.

Кибрайга етиб келган машина унга буйлиди. Қоронғу кўчани унинг чироқлиги сутдек ёритди.

— Мана шу уйимдир?

— Халитинг жойдаими, ўзи. На-риги эшик-ку, хумлар.

Туман мар